

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - החלון שלי כאן

מאת: נינו ביניאשוילי
איורים: אביה כהן
הוצאה: מ' מזרחי
קבוצת גיל: גנים צעירים

קריאה

טיפ לקריאה

ספרים הכתובים מנקודת המבט של הגיבור או של הגיבורה מזמינים אותנו להכיר מקרוב את האופן שבו מישהו אחר חווה את העולם. ההצצה לעולמו של האחר יכולה ליצור הזדהות עם רגשות ותחושות, לאפשר לנו לדעת שיש עוד שחווים דברים דומים לאלה שאנחנו חווים ולטפח אמפתיה ורגישות לזולת.

שיחה

תקשורת שמעבר למילים

מה הייתם אומרים לנינו אילו הייתם פוגשים אותה בימיה הראשונים בישראל? כיצד הייתם מדברים איתה? איך הייתם מעודדים אותה? האם נתקלתם פעם בקושי לדבר עם מישהו? הרגשתם פעם שמישהו אינו מבין אתכם? באילו דרכים אפשר לתקשר כאשר המילים אינן מספיקות?

האזינו לסיפור "החלון שלי כאן"
האזינו לסיפור בהסכת "ספריית פיג'מה קוראת לכם". הידעת? ההסכת מסייע לילדים ממשפחות עולות להאזין
לספרים גם בבית.

מה רואים מהחלון שלנו?
מהו הנוף הנשקף מהחלון שלכם? איך הייתם מתארים אותו לחבר או לחברה שחיים בארץ אחרת? אפשר
להתבונן מחלון הבית ולתאר את מה שרואים במילים, בתנועה או בציור.

שיר בשפה אחרת
נסו להאזין יחד לשיר ילדים בשפה אחרת. אפשר לנוע לצלילי המוזיקה, לנחש מה הן מילות השיר או להמציא
מילים משלכם.

צרו שרשרת צלילים ייחודית!
צרו שרשרת צלילים ייחודית, ממש כמו של נינו! איך? גלו בסרטון! [רעיונות, יצירות ועוד הפתעות מחכים לכם](#)
[בפינטרסט של "ספריית פיג'מה"](#).

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

מהספר אל החיים

הספר יכול לסייע בהבנת החוויה של מעבר למקום חדש, בעיקר של ילדים עולים, ולעורר סקרנות ואמפתיה כלפיהם ורצון להכיר אותם.

דרך החוויה שגיבורת הסיפור עוברת יוכלו הילדים להבין את הגעגוע שלה לישן ולמוכר ואת הקושי שלה להסתגל למציאות חדשה.

הספר נוגע בחוויה אנושית הקושי להיות מובן. קושי זה עלול לצוץ בהיעדר שפה או דרך לתווך את החוויה הפנימית.

הספר מציע אפשרות לחיבור סביב שפת המוזיקה, המשותפת ומובנת לכולם.

הסיפור יכול לשמש השראה להיכרות עם שפות ותרבויות שונות דרך חיבור למוזיקה עולמית.

קְרִיאָה

שאלות למפגש הראשון עם הספר

עצירה לשם ניבוי

לאחר החלק הראשון, לקראת המעבר לישראל, כדאי לעצור את הקריאה ולשאול את הילדים:

לאיזו ארץ, לדעתכם, נינו תעבור?

איך יהיה לה, לדעתכם, במדינה החדשה?

עצירה לצורך ניטור הבנה

כאשר הילדה מדברת עם נינו בפעם הראשונה ונינו אינה מבינה אותה, כדאי לעצור את הקריאה ולשאול: מדוע

נינו לא מבינה את הילדה?

שִׁחָה

שאלות למפגש חוזר עם הספר

שאלות שחוזר מסייעות להבנת הרצף הסיפורי ולהבנת הקפיצות בין הזמנים בעלילה.

לאחר הקריאה הראשונה כדאי לשאול שאלות שחזור, כמו:

באיזו מדינה נינו התגוררה בתחילת הסיפור?

לאיזו מדינה נינו הגיעה?

מי זו סוזנה?

מה קרה בפעם הראשונה שנינו דיברה עם הילדה השכנה?

למה היא לא הבינה אותה?

מה השתנה בפעם השנייה שהן דיברו?

איך זה קרה?

שיח רגשי

כדאי לחזור ולהתבונן באיור שבו אימה של נינו מספרת לה על המעבר למדינה החדשה, להתבונן בהבעה של נינו ולשאול:

איך נינו הרגישה לפני המעבר לישראל?

למה היא ציפתה?

מה, לדעתכם, נינו הרגישה כשהיא הסתכלה בחלון ודמייה שהיא שטה חזרה לגיאורגיה?

למה היא רצתה לחזור באחת הספינות?

איך נינו הרגישה, לדעתכם, כשהילדה דיברה אליה והיא לא הבינה מה היא אומרת?

למה נינו חייכה כשהילדה דיברה אליה בפעם השנייה?

מה הייתם אומרים לנינו אילו אתם הייתם פוגשים אותה?

מעברים, פרידות והתחלות חדשות

האם אתם מכירים מישהו שעבר להתגורר במקום אחר?

האם אתם עברתם לגור במקום חדש? במדינה אחרת? בעיר אחרת? בבית חדש?

איך מרגישים כשעוזבים מקום שמכירים, מקום שחייתם בו?

ממה קשה להיפרד?

לאילו דברים מתגעגעים?

אילו דברים חדשים צריך ללמוד כשעוברים למקום חדש?

איך מרגישים כשמגיעים למקום לא מוכר?

אילו דברים יכולים לעזור במעבר למקום חדש?

המוזיקה שבלב

איך נינו מרגישה כשהיא שרה?

איך אתם מרגישים כשאתם שרים או מאזינים לשיר מוכר?

למה סוזנה שמחה לשמוע את נינו שרה בטלפון אף על פי שלא הבינה אף מילה?

האם אפשר, לדעתכם, ליהנות משיר גם אם לא מבינים את המילים?

 יצירה

בעקבות האירים

במפגש חוזר עם ספר חשוב להרחיב את ההבנה באמצעות התבוננות באיוריה של אביה כהן ושיחה עליהם. האיורים בספר מבוססים על כמה מרכיבים ומזמינים להתבוננות ולהשראה. המאירת מדמה את הצלילים, גם את צלילי השפה וגם את צלילי המוזיקה, לתבניות אמורפיות המאורגנות כתווים על חֲמֶשָׁה (מערכת של חמישה קווים שעליהם רושמים את התווים).

כדאי להכיר לילדים את המושג דרך התבוננות ב**חמשה ללא תווים** וב**חמשה שעליה תווים**. הזמינו אותם לחפש את החלקים המציאותיים באיור ואת החלקים שמקבלים ייצוג באיור, אך לא ניתן לראותם במציאות. חלקים דמיוניים אלה מבטאים את המוזיקה, שגם אותה ניתן לשמוע ולחוש, אך לא לראות.

תוכלו להציע לילדים להמחיש מוזיקה באומנות פלסטית או בתנועה, כרצונם.

אביה כהן שילבה רישום בעפרונות, שימוש בצבעים והדבקות נייר ליצירת קולאז' (הַדְבָקָה). תוכלו להזמין את

הילדים ליצור קולאז' משלהם משולב בציור בכל נושא שירצו ממגוון לבחירתם.

פֶּלְלִי

מוזיקה מכל העולם

חשיפה של ילדים לרפרטואר מוזיקלי תפגיש אותם עם גיוון תרבותי, אשר ישפיע על פיתוח טעם מוזיקלי אישי. בהשראת הספר אפשר להשמיע שירי ילדים בשפות שונות ולרקוד לצליליהם.

בעת השמעת שיר תוכלו להזמין את הילדים לנסות לזהות את השפה שבה הוא כתוב או את המדינה שהוא מגיע ממנה, לזהות את כלי הנגינה בו ולהצטרף בתנועה על פי הסגנון המוזיקלי שלו.

פֶּלְלִי

מה זו עלייה?

תוכלו להכיר לילדים את המושג "עלייה" ולתווך להם מעט מהחוויה של מי שהגיעו לישראל ממדינה אחרת.

אפשר להזמין בן או בת משפחה של אחד הילדים שעלו לארץ לספר על החוויה האישית שלהם (כדאי להכין שאלות מראש עם הילדים).

אפשר לערוך מפגש עם בובה שתציגו כמי שעלתה לארץ לפני זמן קצר, כמו נינו, ועדיין לא מכירה הרבה מילים בעברית. הילדים יצטרכו למצוא דרך ללמד אותה לדבר ולגרום לה להרגיש בנוח.

הַעֲשָׂרָה

מהו פְּסִיפּוּס?

נוני מתבוננת בפסיפס הסיירות הנשקף מחלון ביתה וחולמת שהיא מפליגה חזרה לגיאורגיה, המדינה שממנה הגיעה לישראל.

בהשראת הסיפור אפשר להרחיב את ידע העולם בנושא ולגלות פסיפסים ארכיאולוגיים ומודרניים.

ידע

שפה ואוריינות

הסיפור מסופר מנקודת המבט של הילדה נוני ופונה ישירות לקוראים. בין השורות ניתן להבחין במילים ובביטויים מופשטים ממשלב גבוה, ובהם "לנמנס", "אי-פעם", "דמדומי הבוקר", "השמש דולקת בשמיים", ועוד.

ניצני אוריינות

הסיפור חושף את הילדים לשתי שפות: גיאורגית ועברית, תוך התייחסות לשפה הדבורה ככבר בתחילת הסיפור נוני מציגה בגיאורגית את שם העיר שהיא גרה בה ולצידה את פירוש השם בעברית.

באיורים שלאורך הסיפור משולבת כתיבה בגיאורגית.

כשירות לשונית

הילדים נחשפים למושג "מילון", כאשר נוני מספרת על כך שהיא ואימה לומדות מילים בעברית בעזרת מילון.

אותיות

נינו ואימה לומדות לכתוב בעברית. הסופרת נינו בינאשוילי מציגה בפני הילדים את הפן הצורני של האותיות בעברית: "הן מרובעות, אבל עדינות, חלקן נראות כמו גפרורים דולקים, וחלקן כמו חלונות סגורים".

מוזיקה

לאורך הסיפור שזורות מילים מתחום המוזיקה, כמו: "קולות גבוהים ונמוכים", "מקהלה", "שירה", "צלילים", "מוזיקאית", "לנגן".

אומנות

הילדים נחשפים למושג "פסיפס" פעמיים: בתיאורה של נוני את הפסיפס הנשקף מחלון ביתה, ובאיור המופיע בספר.

המאיירת שילבה את ציור הג'ירפה של האומן הגיאורגי המפורסם ביותר במאה ה-20, [פירוסמנישווילי ניקולאי אסלנוביץ](#) (יש להקליק על תרגום לעברית). שילוב זה נקרא "ציטוט אומנותי".

ידע עולם

דרך סיפורה של נוני ניתן לחשוף את הילדים למושג "עלייה".

מִפְנוּיּוֹת מיומנויות תוך-אישיות

מודעות עצמית והכוונה עצמית
סיפור זה, העוסק במעברים, קרוב לעולמם של הילדים. גם ילדים שלא עברו דירה התנסו בהסתגלות למסגרות חדשות. דרך הסיפור הילדים נחשפים לקושי הרגשי של נינו בעקבות עזיבת מקום מגוריה, מעבר דירה והגעה למקום חדש.

מיומנויות בין-אישיות

מודעות חברתית והתנהלות חברתית
הילדים מתוודעים לעוצמת הקשר של השכנה סוזנה עם נינו ואימה, אשר נמשך על אף היותה רחוקה כל כך, מעבר לים.

הילדים נחשפים לקשיים שחווים עולים חדשים, ודרך מערכת היחסים עם הקבוצה החדשה בארץ מבינים את חשיבות הסיוע לעולים ² על ידי כך שהחברה הקולטת יוצרת קשר עימם, היא מקילה עליהם את חבלי המעבר.

חשיבה יצירתית

נוני משתמשת בדמיון שלה וביצירתיות כדי לצלוח את הקשיים שהיא חווה. היא מדמיינת את הצלילים ובדמיונה מפליגה בספינה אל הבית והארץ שהשאירה מאחור.

עֲרָכִים ערבות הדדית

חברות

הילדה הישראלית פונה לנוני ומדברת איתה ועל אף הקושי השפתי לא מוותרת וממשיכה לנסות לתקשר איתה.
התפנית בהרגשתה של נוני חלה כאשר היא מבינה את החברה שמחמיאה לה.
המשפט המסיים את הסיפור, שבו נינו מספרת שהיא חייכה והבינה את הפנייה של החברה, מותיר את הקוראים
עם תקווה לעתיד.

---

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה